

Voorwoord

Toen Wit-Gele Kruis Oost-Vlaanderen eind 2009 begon na te denken over vernieuwing, was innovatieve arbeidsorganisatie helemaal niet de primaire doelstelling. We dreigden op diverse vlakken vast te lopen en zochten uitwegen. Doordat steeds meer mensen erin slagen steeds langer thuis te blijven wonen, was de druk op onze zorgmedewerkers almaar groter geworden. Het aantal patiënten nam zienderogen toe en de nood aan samenwerking en coördinatie in de zorgsituatie steeg voortdurend. Terzelfder tijd diende een nieuwe generatie medewerkers met een andere kijk op leven en werk zich aan.

We moesten onszelf compleet gaan herdenken. We creëerden een nieuwe missie en visie en het gevolg was dat we een andere organisatievorm nodig hadden dan die die we kenden. Nieuwe theorieën over arbeidsinnovatie leerden ons dat we de toekomst misschien wél aankonden. Theorie is één ding, maar we wilden de stap zetten naar de praktijk. De zelfsturende teams startten op, aarzelend en zoekend, met tegenslagen en successen, met teleurstellingen en overwinningen, maar altijd met veel goesting en geloof in onze gezamenlijke visie. Het boek *De naakte waarheid over zelfsturing* vertelt het traject van bewustwording tot en met het uitrollen van de eerste teams.

In de voorliggende publicatie willen we op basis van wetenschappelijk onderzoek, uitgevoerd door UGent en KU Leuven, de resultaten geven en de maatschappelijke meerwaarde zichtbaar maken die deze veranderingen in een kort tijdsbestek met zich hebben gebracht. Naast de successen delen we ook de moeilijke zaken, want net hierover kunnen we veel leren, zowel de sector als de overheid en andere sectoren die dezelfde maatschappelijke beweging voelen.

We willen het landschap in beweging helpen krijgen om zich anders en vooral slimmer te organiseren, zodat we ons samen kunnen voorbereiden om ook morgen de zorg aan te kunnen: toegankelijk, kwaliteitsvol, betaalbaar en op maat. In de huidige gezondheidszorg gebeuren bepaalde zaken enkel en alleen uit gewoonte of traditie zonder dat ze nog werkelijk bijdragen tot de gezondheid van patiënten, mantelzorgers, medewerkers of maatschappij. Sterker nog, soms staan gewoon-

ten, regels en tradities een optimale zorgverlening zelfs in de weg. Wie innovatief en ‘out of the box’ uitgaat van een droom en heldere visie en die droom ook in praktijk wil omzetten, botst niet zelden op bezwaren. Daarom is dit rapport ook een uitnodiging om hierover samen met alle partners in de zorg, inclusief de overheden, na te denken. Het mag duidelijk zijn dat het onderzoek de transitiefase betreft. Verdergaand onderzoek, gecontinueerd vanuit de overheid, lijkt aanbevelenswaardig.

We leren vooral dat we niet mogen denken dat we hét nu gevonden hebben en we niet mogen blijven vasthouden aan wat we vandaag reeds hebben aangepast en veranderd. Omwille van de veranderende context zullen we steeds alert moeten blijven. Dit rapport tracht naast de toelichting van de onderzoekers betreffende de metingen ook aandachtspunten te formuleren omtrent de verdere uitbouw van een degelijke zelfsturende thuisverplegingsorganisatie.

Katlyn Colman
algemeen directeur